

**UCHWAŁA NR LXXIV/925/23
RADY MIEJSKIEJ W KĄTACH WROCŁAWSKICH**

z dnia 28 grudnia 2023 r.

w sprawie unieważnienia wyborów Zarządu Osiedla Nr 3 w Kątach Wrocławskich

Na podstawie art.18 ust. 2 pkt 15 i art. 18 a ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2023r. poz. 40 ze zm.) oraz § 22 uchwały Nr XI/109/15 Rady Miejskiej w Kątach Wrocławskich z dnia 24 września 2015 r. w sprawie nadania Statutu Osiedla Nr 3 w Kątach Wrocławskich (Dz. Urz. Woj. Doln. z dnia 07.10.2015 r., poz. 40759), Rada Miejska w Kątach Wrocławskich uchwala, co następuje:

§ 1. Stwierdza się nieważność wyborów Zarządu Osiedla Nr 3 w Kątach Wrocławskich, przeprowadzonych w dniu 23 października 2023 r.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Kąty Wrocławskie.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Miejskiej

Anna Skórczak

UZASADNIENIE

Do Rady Miejskiej w Kątach Wrocławskich wpłynęło pismo mieszkańca Gminy Kąty Wrocławskie, stanowiące skargę na wybory przeprowadzone w dniu 23.10.2023 r. na Osiedlu nr 3 w Kątach Wrocławskich oraz wnioski o unieważnienie i ponowne przeprowadzenie przedmiotowych wyborów. Dodatkowo do Rady wpłynęły oświadczenia 9 mieszkańców, w których potwierdzają oni prawdziwość zdarzeń i faktów wskazanych w ww. piśmie

Skarżący zarzucił, że:

- podczas wyborów doszło do szeregu nieprawidłowości, w tym do wypełniania wielu kart wyborczych przez jedną osobę; wydawania wytycznych przez jedną osobę, co do sposobu głosowania przez całą grupę osób obecnych na wyborach
- brania udziału w wyborach osób nieuprawnionych, tj. niebędących mieszkańcami osiedla.

Zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, organizację i zakres działania jednostki pomocniczej określa rada gminy odrębnym statutem, po przeprowadzeniu konsultacji z mieszkańcami. Statut jednostki pomocniczej określa w szczególności zasady i tryb wyborów organów (art. 35 ust. 3 pkt 2 wskazanej powyżej ustawy) oraz zakres i formy kontroli oraz nadzoru organów gminy nad działalnością organów jednostki pomocniczej (art. 35 ust. 3 pkt 5 tej ustawy).

Mając na uwadze cytowane wyżej regulacje podkreślić należy, że kontrola prawidłowości przebiegu i wyników wyborów do organów jednostek pomocniczych mieści się w zakresie kompetencji rady gminy. Jej uprawnienie wynikać może wprost ze statutu danej jednostki pomocniczej, który w ramach wyznaczonych treści art. 35 ust. 3 pkt 2 ustawy z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, może obejmować postanowienia przyznające obywatelom prawo do złożenia stosownego środka zaskarżenia skierowanego do tego organu. Jeżeli zaś statut osiedla przewiduje tryb kwestionowania wyników bądź sposobu przeprowadzenia wyborów do jego organów, możliwość zweryfikowania ich prawidłowości przez radę gminy należy wywodzić z treści ogólnej normy kompetencyjnej sformułowanej w art. 18a ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym.

Statut Osiedla Nr 3 w Kątach Wrocławskich § 23 stanowi, że nadzór nad działalnością osiedla sprawowany jest, na podstawie kryteriów zgodności z prawem, przez Radę Miejską. W Statucie Osiedla nie uregulowano trybu wnoszenia i rozpatrywania protestów, ani też trybu unieważniania wyborów organów sołectwa, jednak orzecznictwo sądowe wprost wskazuje na możliwość wypowiedzenia się przez radę gminy w sprawie ważności wyborów sołtysa w drodze uchwały (por. wyrok z dnia 30 września 2008r. Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu, Sygn. akt: III SA/Wr 8/08). Podobny pogląd wyraził Wojewódzki Sąd Administracyjny w Rzeszowie, w wyroku z dnia 22 lutego 2008 r. (sygn. akt II SA/Rz 412/07) stwierdzając, że rada gminy realizując swe uprawnienia nadzorcze może wypowiadać się o ważności wyborów sołtysa i może je unieważnić, gdy okaże się, że przeprowadzono je z naruszeniem przepisów ustawy o samorządzie gminnym, ustanawiających przesłanki ważności wyborów (art. 36 ust. 2).

Biorąc powyższe pod uwagę, Rada Miejska jest uprawniona do decydowania w przedmiotowej kwestii, tj. weryfikacji prawidłowości wyborów na terenie Osiedla i jest organem władnym podjąć stosowne kroki w przedmiocie oceny ważności wyborów.

Sprawa została skierowana do Komisji Skarg, Wniosków i Petycji, która na posiedzeniach w dniach 14.11.2023 r., 20.11.2023 r., 12.12.2023 r. dokonała szeregu czynności weryfikacyjnych, w tym wysłuchała skarżącego, mieszkańców Osiedla oraz pracowników Urzędu Miasta i Gminy obecnych podczas wyborów. Komisja, na skutek przeprowadzonego postępowania wyjaśniającego, uznała za zasadny zarzut udziału w wyborach osób nieuprawnionych do głosowania, tj. nie będących stałymi mieszkańcami osiedla. Komisja stwierdziła również, iż doszło do naruszenia zasady tajności i bezpośredniości wyborów. Jak bowiem wynika z relacji świadków, jedna osoba brała czynny udział w wypełnianiu kart do głosowania grupy ok. 15-20 mieszkańców, wydawała wytyczne, a także co do tego, na kogo głosować.

Wskazane powyżej nieprawidłowości mogły mieć wpływ na wynik głosowania, bowiem różnica głosów pomiędzy kandydatami wynosiła 5 głosów.

Tryb wyborów organów osiedla określa art. 36 ust. 2 w zw. z art. 37 ust. 4 ustawy o samorządzie gminnym, zgodnie z którym zarząd osiedla wybierany jest w głosowaniu tajnym, bezpośrednim, spośród nieograniczonej liczby kandydatów, przez stałych mieszkańców osiedla uprawnionych do głosowania.

Przepis ten wprost stanowi, że podstawową zasadą wyborów jest ich tajność i bezpośredniość, a naruszenie tych zasad jest istotnym naruszeniem prawa, które winno skutkować sankcją nieważności.